

STRATEGIJA DRUŠTVENO-EKONOMSKOG RAZVOJA OPŠTINE BAČ

Prezentacija Nacrta situacione analize

Bač, 06.08.2009. godine

SITUACIONA ANALIZA

Karakteristike

- je osnovni deo Strategije za utvrđivanje prioritenih pravaca razvoja opštine
- obuhvata a priori kvantitativne podatke o trenutnom stanju razvijenosti opštine (baza podataka)
- je analiza koja ukazuje na nedostatke i razvojne potrebe društveno-ekonomske strukture određene teritorije uz isticanje komparativnih i kompetitivnih prednosti
- osnova za utvrđivanje SWOT analize

SITUACIONA ANALIZA

Sadržaj

- opšti podaci o opštini
  - administrativni i geografski položaj, kratak istorijat opštine, struktura administracije opštine, klima i prirodni resursi, stanovništvo,
- infrastruktura kao faktor lokalnog razvoja
  - infrastruktura
- privreda
  - opšte stanje privrede, zaposlenost i nezaposlenost, trenutno stanje privrede, investicije, istraživanje i razvoj, ekonomski odnosi sa inostanstvom
- zaštita životne sredine
  - hidrografske karakteristike, snabdevanje pijaćom vodom, otpadne materije, čvrst otpad, kvalitet vazduha, komunalna buka, nivo pošumljenosti, kvalitet zemljišta, ekourbanistički problemi, javne zelene površine, biodiverzitet, zoonoze
- društvene delatnosti
  - obrazovanje, kultura, sport i fizička kultura, socijalna zaštita, zdravstvo, nevladine organizacije, informisanje i mediji, javna bezbednost

Opšti podaci o opštini

- teritorija opštine se nalazi u jugozapadnom delu Bačke
- zapadnom i južnom granicom opštine teče reka Dunav (43 km) i granična je reka sa R Hrvatskom
- teritoriju opštine preseca kanal iz hidrosistema DTD i to plovni kanal Karavukovo – Bački Petrovac, na kome se prostire i centralno opštinsko naselje Bač
- opštinu čine 6 naselja: Bač, Bačko Novo Selo, Plavna, Vajska, Bodjani i Selenča
- istorija – drevni grad na Mostongi, koja je danas isušeno korito reke, dao je ime celoj regiji-Bačka
- prema površini svrstan je u grupu manjih opština (27 mesto od ukupnog broja opština u AP Vojvodini)
- umereno-kontinentalna klima
- reljef - u makrogeografskom pogledu reljef opštine čini velika Bačka ravnica, na čijem se jugozapadnom delu nalazi teritorija opština

Opšti podaci o opštini (2)

Opšti podaci o opštini

Teritorija	Površina na km ²	% Poljoprivre -dne površine	Naselje		Stanovništvo stanje (procenjeno stanje) 30.06.2007		Broj katastarskih opština	Broj registrovanih mesnih zajednica	Broj mesnih kancelarija
			Broj	Prosečna veličina km ²	Ukupno	na 1 km ²			
Opština Bač	365	70,8	6	60,8	15.283	42	6	6	5
Južnobački okrug	2.419	82,30	37	65	200.951	83	37	46	23
AP Vojvodina	21.506	81,30	467	46	1.991.507	93	448	561	238

Izvor: Republički zavod za statistiku Srbije, Opštine u Srbiji 2008.
Podaci su preuzeti od Republičkog geodetskog saveza

Stanovništvo

- u skladu sa popisom iz 2002. godine opština ima ukupno 16.268 stanovnika
- kroz sve popisne periode opština beleži konstantan pad broja stanovnika
- po poslednjem popisu broj stanovnika koji od rođenja stanuje u istom mestu je 60,51%, doseljenog iz bivših republika je 23,66%, lica iz drugih opština iste republike/pokrajine je 7,62%

Broj stanovnika, porast ili pad stanovnika 1991–2002. godina

Teritorija	Ukupno stanovništvo*		Porast ili pad stanovnika 1991-2002		
	1991	2002	ukupno	prosečno godišnje	prosečno godišnje na 1000 stanovnika
Republika Srbija	7.576.837	7.498.001	-78.836	-7.167	-1,00
AP Vojvodina	1.970.195	2.031.992	61.797	5.618	2,80
Opština Bač	16.559	16.268	-291	-26	-1,6

Izvor: Republički zavod za statistiku Srbije, Opštine u Srbiji 2002.

* Popis izvršen prema metodologiji popisa iz 2002. god.

Pregled domaćinstava i broja članova domaćinstva 2002

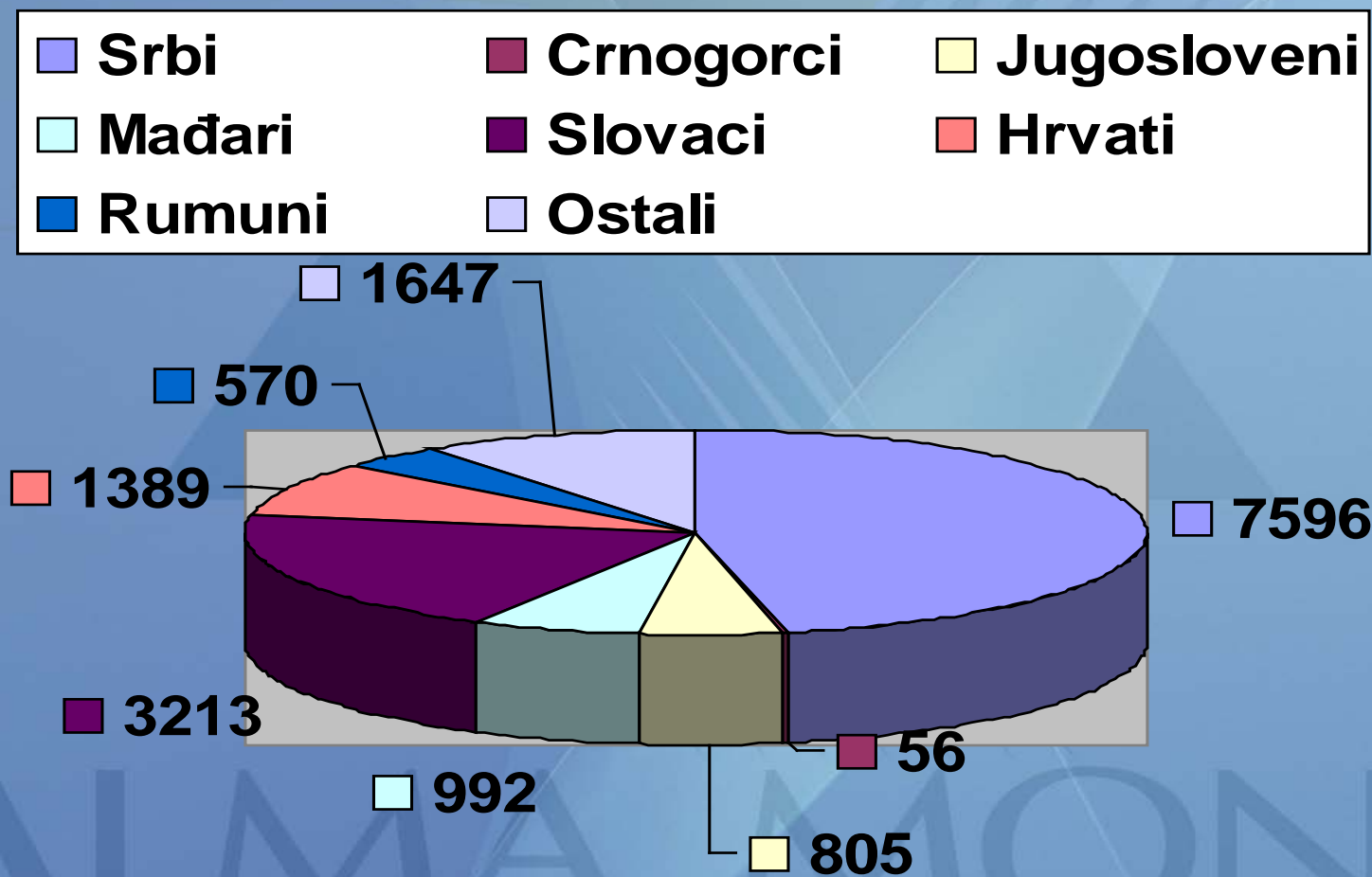
- opština Bač prema popisu iz 2002. godine broji ukupno 5.818 domaćinstava, a od toga je 2.103, ili 36,15% u Baču, 1.223 ili 21,02% u Selenči, 1.096 ili 18,83% u Vajskoj, 541 ili 9,30% u naselju Plavna, 437 ili 7,51% u naselju Bačko Novo Selo i 418 ili 7,18% u Bođanima
- prema metodologiji ranijih popisa broja domaćinstava po naseljima, u odnosu na podatke koji su evidentirani u RZS, raste u naselju Bač, dok se smanjuje broj domaćinstava u svim ostalim naseljima opštine
- dominiraju domaćinstva sa dva člana

ALMA MONS

Stanovništvo prema etničkoj ili nacionalnoj pripadnosti, po popisu 2002.

Stanovništvo prema etničkoj pripadnosti

Starosna i polna struktura stanovništva

- od ukupnog broja stanovnika opštine Bač prema posledenjem popisu iz 2002. godine (16.268), 8.301 ili 51,02% stanovnika je ženskog pola, a 7.967 ili 48,98% muškog pola
- najviše stanovnika u opštini Bač je starosti između 40-49
- prosečna starost stanovnika Bača je 40,72 (u JB okrugu 39,65, a u AP Vojvodini je 40,39)
- specifičnost ovog (globalnog) trenda starenja stanovnika opštine, a na osnovu pokazatelja očekivanog trajanja života živorođene dece u periodu 2005-2007 predviđa za mušku populaciju 67 godina starosti, dok za žensku populaciju 75 godina starosti.

ALMA MONS

Aktivno stanovništvo

- po popisu iz 2002. godine u opštini je bilo 6.829 aktivnog stanovništva što čini 41,98% ukupnog stanovništva (manje u odnosu na okrug, pokrajinu i republiku)
- aktivnog stanovništva koje obavlja zanimanje u 2002. godini u opštini bilo je 5.440, što čini 33,44 % ukupnog stanovništva

Struktura stanovništva, prema aktivnosti, po popisu 2002.
(podela stanovništva prema kategorijama aktivnosti)

Godina	Ukupno	Aktivno stanovništvo		Lica sa ličnim prihodima	Izdržavano stanovništvo	Lica na radu/ boravku u inostranstvu do 1godine		
		Svega	Obavlja zanimanje			Ukupno	Na radu	Članovi porodice
Popis 1991*	17.249	6.812	5.866	2.338	7.370	-	-	-
Popis 2002	16.268	6.829	5.440	2.987	6.323	129	117	12

Izvor: Republički zavod za statistiku Srbije, Popis stanovništva 2002, Opštine u Srbiji 2008.

Napomena: Izbeglo stanovništvo sa prostora nekih republika bivše SFRJ je uključeno u stalno stanovništvo, te je takodje uključeno i u sastav aktivnog stanovništva

* Prema popisu 1991. godine statistika nije pratila podatke o licima na radu/boravku u inostranstvu do 1 god.

Osnovni kontingent stanovništva

- prema popisu iz 2002. godine od ukupnog broja stanovnika u opštini Bač radni kontingent čini 10.760 odnosno udeo radnog kontingenta u ukupnom broju stanovnika je 66,14%, što je niže u odnosu na Južnobački okrug, ali je i niže u odnosu na nivo AP Vojvodine.
- opština beleži veće učešće muškog stanovništva u radnom kontingentu, što je karakteristično u poredjenju sa AP Vojvodinom i Okrugom koji broje veće učešće ženskog stanovništva u radnom kontingentu
- učešće stanovništva starog 65 i više godina na nivou opštine je 16,90%, što je više u odnosu na Južnobački okrug (14,35%) odnosno više je i u odnosu na nivo AP Vojvodine (15,51%).

Obrazovna struktura stanovništva

Struktura stanovništva starosti 15 i više godina, podela
prema polu i školskoj spremi

Godina	Pol	Ukupno	Bez škole	1-3 razreda	4-7 razreda	Osnovno obrazovanje	Srednje obrazovanje	Više obrazovanje	Visoko obrazovanje	Nepoznato
Popis 2002	S	13547	991	426	3012	3850	4527	355	276	110
	Ž	6981	729	278	1753	2014	1882	169	112	44

Izvor: Republički zavod za statistiku Srbije,
Popis stanovništva 2002., Opštine u Srbiji 2008.

- najveći broj lica (u odnosu na broj stanovnika starosti 15 i više godina) je sa osnovnim (28,4%) i srednjim obrazovanjem (33,4%), dok je 2,6% lica sa višom stručnom spremom, a 2,0% su lica sa visokom stručnom spremom.
- u strukturi stanovništva starosti 15 i više godina, broj lica bez školske spreme je 991 odnosno 7,3%, i od ukupnog broja lica bez školske spreme 73,56 % je žensko stanovništvo.
- opšta obrazovna struktura je vrlo nepovoljna kako na nivou opštine, ali i na nivou Pokrajine i Republike

Demografska kretanja

Struktura stanovništva prema migracionim obeležjima

Naziv i tip naselja	Ukupno	Od rođenja stanuje u istom mestu	Doseljeno u naselja sa područja					
			Iste opštine	Druge opštine iste republike/ pokrajine	Druge republike/ pokrajine	Bivših republika SFRJ	Ostalih zemalja	Nepoznato
Opština Bač	16268	9844	983	1240	289	3850	27	35
Gradska naselja	6087	3108	423	520	122	1887	16	11
Ostala naselja	10181	6736	560	720	167	1963	11	24
Bač	6087	3108	423	520	122	1887	16	11
Bačko Novo Selo	1228	586	75	85	28	436	2	16
Bođani	1113	556	106	75	23	436	2	16
Vajska	3169	1872	212	304	77	699	1	4
Plavna	1392	710	122	96	28	431	55	0
Selenča	3279	3012	45	160	11	48	3	0

Izvor: Republički zavod za statistiku Srbije, Popis stanovništva, domaćinstva i stanova 2002., Stanovništvo prema migracionim obeležjima

Vitalni događaji

Godina	Broj živorođenih na 1000 stanovnika	Broj umrlih na 1000 stanovnika	Prirodni priraštaj na 1000 stanovnika	Umrla odojčad na 1000 živorođenih	Broj lečenih pre smrti	Brakovi	
						Zaključeni	Razvedeni
2000	8,5	16,9	-8,4	14	279	93	2
2001	9,6	14,7	-5,1	-	233	95	11
2002	9,3	17,7	-8,4	13,2	278	65	26
2003	10,7	15,4	-4,6	17,1	239	80	12
2004	10,2	17,1	-6,8	18,4	265	78	20
2005	8,7	17,6	-8,9	7,4	259	81	15
2006	8,5	15,6	-7,1	7,6	209	85	12
2007	7,0	16,6	-9,6	9,3	237	73	20

Izvor: Republički zavod za statistiku Srbije, Opštine u Srbiji 2001-2008.

*Napomena: Podaci prikazani u tabeli odnose se na opštinu Bač

- opština Bač u posmatranom periodu beleži upravo negativan prirodan priraštaj, gde statistika za 2007. godinu beleži stopu prirodnog priraštaja od čak -9,6 promila
- stopa umrle odojčadi ili infatilnog mortaliteta je bila najviša u periodu 2000-2004. godine, dok u kasnijem periodu ona beleži značajan pad
- nupcijalitet – smanjen
- divorcijalitet – povećan
- dva zakona relevantna za populacionu politiku Zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom i Zakon o radu

Društvene delatnosti

Predškolska ustanova

Ustanove za decu predškolskog uzrasta

	Ukupno	Deca korisnici	Prema dužini dnevnog boravka		Preko 11 časova	Deca koja borave besplatno
			Do 5 časova	9-11 časova		
2000	1	299	227	72		
2001	1	258	186	72		
2002	1	255	181	74		
2003	1	263	191	72		
2004	1	273	191	82		
2005	1	238	184	54		
2006	1	243	177	66		
2007	1	309	210	99		

Izvor: Interni podaci opštine Bač

- u opštini Bač jedna je predškolska ustanova („Kolibri“),
- obuhvata odeljenja na teritoriji opštine Bač: Bač, Mali Bač, Bođani, Bačko Novo Selo, Plavna i Selenča.

Društvene delatnosti

Obrazovanje

Redovne osnovne i srednje škole

Godina	Osnovne škole				Srednje škole			
	Ukupno	Odeljenja	Učenici		Ukupno	Odeljenja	Učenici	
			Svega	Završili školu			Svega	Završili školu
2000	5	76	1674	1674	1	10	201	178
2001	5	76	1629	1627	1	10	183	167
2002	5	76	1561	1490	1	9	162	158
2003	5	79	1553	1476	1	7	144	127
2004	5	81	1528	1495	1	7	135	121
2005	5	82	1510	1468	1	7	127	123
2006	5	75	1406	1375	1	7	122	111
2007	5	73	1378	1304	1	7	109	100

- Osnovna škola „Vuk Karadžić“, Bač, 466 učenika
- Osnovna škola „Jan Kolar“, Selenča, 300 učenika
- Osnovna škola „Aleksa Šantić“, Vajska, 398 učenika
- Osnovna škola „I.L.Ribar“, Plavna, 100 učenika
- Osnovna škola „Moše Pijade“, B.N.Selo, 97 učenika
- Srednja poljoprivredna škola (134 učenika)
- Ukupno učenik u osnovnim školama: 1361, u srednjoj 134

Izvor: Interni podaci opštine Bač

Društvene delatnosti

(kultura, sport, informisanje i mediji)

- Narodna biblioteka Vuk Karadžić
- Bioskop Mladost u okviru Kulturnog centra
- Brojna KUD: Kamerni hor „ZVONY“ (Zvona), KUD „Mladost“, KUD „Jan Kolar“, KUD „Dunavac“, KUD „Palona“, Gradski hor „Neven“, HKUD „Dukat“, HKUD „Mostonoga“, MKUD „Unji Bernardin“, MKUD „Različak“, HKUD „Matoš“ i dr.
- Kulturno-istorijski spomenici -Tvrđave u Baču iz XIV veka, Franjevački samostan iz 1169. godine, tursko kupatilo - amam, manastir Bođani iz 1478. godine i dr.
- 23 sportska kluba, 3 u fazi formiranja, preko 500 registrovanih sportista, u fazi je izgradnja sportski centar (sportska hala za oko 1000 posetilaca, četverostazna kuglana) i dva terena za tenis
- “Radio Bačka”- počela sa radom 1967. godine, FkW 99,1, u sklopu Kulturnog centra

Društvene delatnosti

Socijalna zaštita

- Centar za socijalni rad-osnovan 1992. godine (od početka funkcioniše kao samostalna ustanova); nalazi se u zgradi opštine
- 8 zaposlenih
- rad u centru je organizovan polivalentno, što znači da stručni radnici podmiruju potrebe više korisničkih grupa
- grupe korisnika usluga
  - *Deca i omladina*
  - *Žrtve porodičnog nasilja*
  - *Odrasla lica smanjenih psihofizičkih sposobnosti*
  - *Stara i nemoćna lica*
  - *Romi*

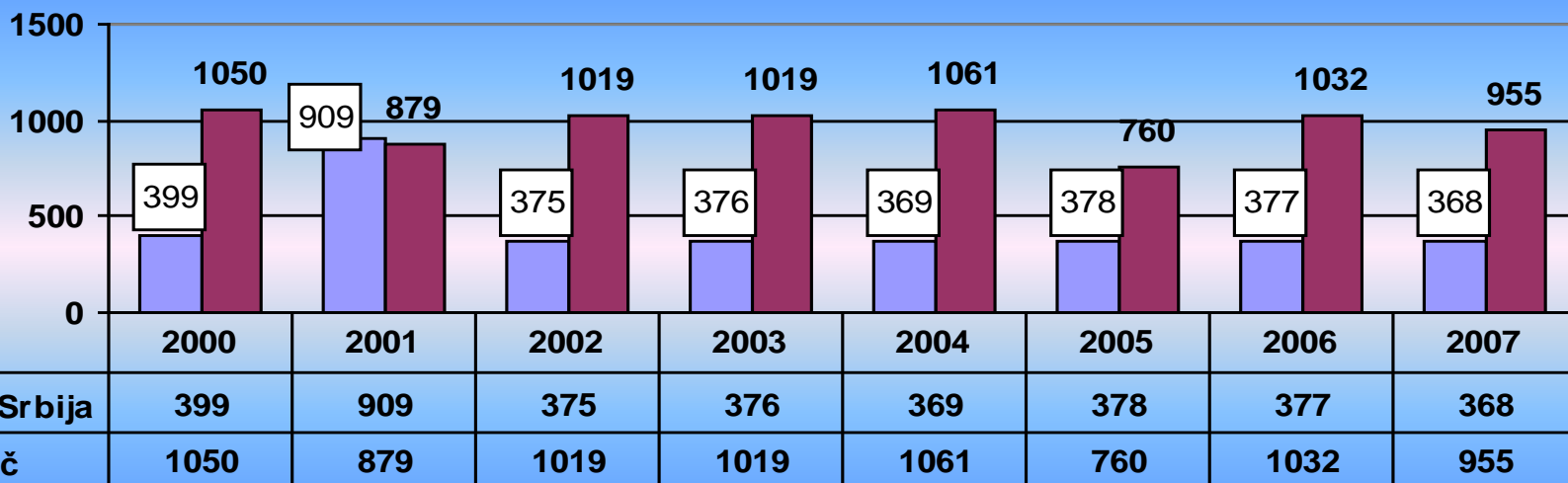

Društvene delatnosti

Zdravstvo

- u opštini Bač Dom zdravlja obezbeđuje primarnu zdravstvenu zaštitu
- u Domu zdravlja zaposleno je ukupno 20 lekara
- ukupan broj stanovnika na jednog lekara u 2007. godini iznosio je 955
- u naseljima opštine organizovane su zdravstvene stanice (Vajska i Selenča) i zdravstvene ambulante (Bačko Novo Selo, Bođani i Plavna)

Uporedni prikaz broja stanovnika na jednog lekara

Napomena: Podaci u dijagramu dati su za period 2000-2007, prema internim podacima opštine Bač

Društvene delatnosti

Nevladine organizacije i javna bezbednost

- **Nevladine organizacije**
  - na području cele opštine aktivno je više od 17 organizacija civilnog društva
  - **Udruženja žena** („Kolevka Bačke“ iz Bača, „Duga“ iz Selenče, „Ruka ruci“ iz Plavne, „Suncokret“ iz Vajske, „Đerdan“ iz Bođana, žensko ekološko društvo „Žed“ iz Bačkog Novog Sela)
  - **„Centar za lokalnu demokratiju“**
  - **udruženje Roma i Rumuna „Mladost“** iz Vajske
  - **„Matica Slovačka u Jugoslaviji“** iz Selenče
  - **„Zdravo Organic“, Selenča**
  - **Udruženje za očuvanje kulture, tradicije i umetnosti „Selenča“, iz Selenče**
  - brojna druga udruženja kao što su **udruženje pčelara, penzionera, slepih i slepovitih, paraplegičara, ratnih vojnih invalida i dr.**
- **Javna bezbednost**
  - Podaci o broju osuđenih lica i mestu izvršenja krivičnog dela

Javna bezbednost

Pravosnažno osudjena lica (punoletna i maloletna) prema mestu izvršenja krivičnog dela i krivičnom delu

Godi na	Punoletna lica						Maloletna lica		
	Svega*	Krivična dela					Krivična dela		
		Protiv života i tela	Protiv imovine	Protiv opšte sigurnosti ljudi i imovine	Protiv bezbednosti javnog saobraćaja	Protiv službene dužnosti	Svega*	Protiv života i tela	Protiv imovine
2000	95	6	21	-	9	-	-	-	-
2001	174	11	66	2	7	-	1	-	1
2002	117	1	30	5	8	-	3	-	2
2003	88	5	32	2	8	1	-	-	-
2004	96	8	20	-	12	2	-	-	-
2005	62	3	15	2	3	2	8	-	8
2006	55	3	13	3	7	4	4	1	1
2007	41	2	17	1	6	3	4	1	3

Izvor: Republički zavod za statistiku Srbije, Opštine u Srbiji za 2001-2008.

*Napomena: razlika izmedju „svega“ i zbira prikazanih vrsta krivičnih dela su „ostala krivična dela“

INFRASTRUKTURA KAO FAKTOR LOKALNOG RAZVOJA

ALMA MONS

Putna mreža

Uporedna struktura putne mreže teritorijalnih jedinica

Teritorija	Ukup	Savr kolovoz	Magistralni		Regionalni		Lokalni	
			Svega	Savrem kolovoz	Svega	Savrem kolovoz	Svega	Savrem kolovozi
Republika Srbija	38.436	24.531	4.759	4.752	10.448	9.039	23.229	10.740
AP Vojvodina	5.892	5.224	1.530	1.527	1.799	1.770	2.563	1.927
Juž. bački Okrug	1.214	1.151	317	317	521	513	376	321
Opština Bač	104	90	7	7	23	23	74	60

- ukupna dužina putne mreže na teritoriji Opštine je 104 km (86,5% presvučeno asfaltom).
- 7 km (7%) otpada na državne puteve I reda (magistralni put M-18, Sombor-Odžaci-Bač-Bačka Palanka).
- Ukupna dužina regionalnih puteva na teritoriji opštine iznosi 23 km, oko 22%, (R-102, Bačko Novo Selo-Bač-Selenča-Ratkovo-Bački Petrovac-Novi Sad).
- dužina kategorisanih opštinskih puteva iznosi 74 km, oko 71%. Sa savremenim kolovoznim zastorom 81%.
- Od posebnog značaja za opštinu može biti konačan završetak radova na kraku c koridora V (Budimpešta - Ploče), jednim delom prolazi kroz Osijek.

-Na području opštine, na osnovu podataka poreske uprave, delatnost u vezi sa popravkom motornih vozila, ugradnjom i prodajom rezervnih delova obavlja 14 privrednih subjekata. Broj radionica je u srazmeri sa brojem zvanično registrovanih motornih i priključnih vozila, i drumsko-tranzitnim potencijalima opštine.

- Na teritoriji opštine nalaze se 4 komercijalne benzinske, sa dovoljnim brojem točionih mesta, lokacijski dobro raspoređenih na posmatranom području. Pored navedenog postoji i određen broj benzinskih pumpi namenjenih potrebama lokalnih privrednih subjekata. Postojeće stanje u sferi distribucije nafte, naftinih derivata i auto gasa kvalitativno zadovoljava potrebe postojećih i potencijalnih potrošača.

Mreža plovnih puteva

- Plovni put reke Dunav definisan je kao Panevropski koridor VII, prirodna saobraćajnica koja međusobno povezuje 10 evropskih zemalja, a koji je integralni deo transevropske plovne magistrale Rajna, Majna, Dunav sa ukupnom dužinom od 3.505 km. Na Dunavu su pozicionirane 44 međunarodne luke. Vodeni saobraćaj u opštini Bač prisutan preko reke Dunav, za sada je samo nedovoljno iskorišćeni potencijal.
- Preko teritorije opštine Bač dijametralno se pruža plovni kanal iz sistema D-T-D, Karavukovo-Bački Petrovac. Kanal je u funkciji i ima sve plovne karakteristike za nesmetano kretanje kanalskih plovila, međutim, sa slabljenjem opštinske privrede došlo je i do znatnog opadanja transporta kanalom.

Železnički saobraćaj

Za teritoriju opštine od posebne važnosti je pruga Odžaci-Karavukovo-Bač, jednokolosečna neelektificirana pruga, koja prelazi preko teritorije Opštine u dužini od 4 km.

Saobraćaj se obavlja dizel vučom, a najveća dopuštena brzina je 20 km/h. Na pruzi ne saobraćaju putnički vozovi, a pruga spada u pruge drugog reda industrijskog karaktera, male količine prevežene robe, oko 10.000 t. Pružni pravac iz pravca Bačke Palanke je delom uklonjen (demitiran), nije moguća njegova eksploatacija.

Energetska infrastruktura

Grejanje - na teritoriji opštine ne postoji sistem daljinskog centralnog grejanja. Domaćinstva i preduzeća rešavaju pitanje grejanja putem korišćenja električne energije, gasa ili čvrstog ogreva.

ALMA MONS

Električna energija

Snabdevanje električnom energijom u Vojvodini je iz mreže JP „Elektroprivrede Srbije“, posredstvom 220 kV i 110 kV mreže, preko 58 transformatorskih stanica, uz ukupnu dužinu vodova od 24.015 km, ukupnu instalisanu snagu 8.526 MW i 9.612 postavljenih trafostanica.

Za distribuciju električne energije na teritoriji opštine Bač sve ingerencije ima preduzeće „Elektrodistribucija Sombor“.

Snabdevanje električnom energijom izvedeno je putem prenosne srednjenaponske (20 kV) elektroenergetske mreže u dužini od oko 132,6 km i niskonaponske (0,4 kV) mreže u ukupne dužine od oko 107,8 km sa pripadajućim trafostanicama (20/0,4 kV), izgrađeno je ukupno 95 trafostanica, ukupne snage 26,98 MW.

Prirodni gas

Na teritoriji opštine Bač ne postoji izgrađena gasovodna infrastruktura (gasovodna mreža). U toku je izrada tehničko projektne dokumentacije za gasifikaciju opštine. Dovod prirodnog gasa bi se obezbedio iz pravca Bačke Palanke. Prva faza gasifikacije predviđa izgradnju gasovoda visokog pritiska Bačka Palanka-Obrovac i GMRS Obrovac. Potom sledi faza izgradnje razvodnog gasovoda GMRS Obrovac - GMRS Bač

ALMA MONS

Fiksna telefonija i poštanske ispostave

Teritorija	Pošte	Broj stanovnika	Broj stan/pošti	Broj linija fiksne telefonije	Gustina TT mreže
Republika Srbija	1.516	7.381.579	4.869,1	2.842.334	38,5
AP Vojvodina	513	1.991.507	3.882,1	754.828	37,9
Južnobački okrug	112	603.244	5.386	263.597	43,7
Opština Bač	6	15.283	2.547	9.245	60,4

Mobilna telefonija

Na osnovu raspoloživih podataka unutar posmatrane opštine prisutni su svi operateri koji posluju na teritoriji Republike Srbije (Telekom Srbije A.D., Telenor i Vip mobile).

Pokrivenost opštinske teritorije signalom pomenutih operatera je u globalu zadovoljavajuća. Primedbe se odnose najčešće na jačinu dostupnog signala krajnjim korisnicima na pojedinim lokacijama (nedovoljna je pokrivenost signalom u naseljenim mestima Plavna i Bođani).

U pograničnim naseljima je često prisutna i pojava preklapanja signala domaćih i operatera iz susedne Hrvatske.

Kablovski distributivni sistemi

Do sada su samo naselja Bač, Selenča i Mali Bač najvećim delom pokrivena kablovskim distributivnim sistemom za prenos i distribuciju radio i TV signala. Provajder usluga KDS-a je Monitor doo iz Novog Sada.

ALMA MONS

Internet

- Na teritoriji opštine egzistira 5 internet provajdera (ni jedan nije registrovan kao privredni subjekat u opštini Bač). Usluge kablovskog interneta za sada se ne nude. Najbolja situacija sa dostupnošću internetu je bežičnim pristupom.
- Na teritoriji opštine nije registrovano postojanje ni jedne škole računara.

ALMA MONS

Vodosnabdevanje

Organizovano snabdevanje vodom za piće na teritoriji opštine izvodi se u svih 6 naseljenih mesta. Svako naseljeno mesto ima svoj lokalni vodovod, s tim da su vodovodi u Baču, Vajskoj, Bođanima, Plavni i Bačkom Novom Selu pod nadležnošću JKP Tvrđava iz Bača, dok se o radu vodozahvata u Selenči stara MZ Selenča. Pored javnih vodovoda, poljoprivredna dobra Živa i Labudnjača imaju svoje mikrovodovodne sisteme. Takođe i šećerana poseduje svoje bunare koji kaptiraju podzemne vode.

Kvalitet podzemnih voda najčešće ne zadovoljava normative vode za piće (povećan sadržaj gasova - sumporvodonika i metana, organskih materija, hlorida i amonijum jona).

U planu je izgradnja regionalnog sistema vodosnabdevanja (Bačkog regionalnog sistema).

Kanalisanje otpadnih voda

Pitanje kanaliziranja otpadnih voda na teritoriji opštine je zabrinjavajuće. Naime, osim 30% naseljenog mesta Bač, sistemom kanalizacije nije pokriveno ni jedno drugo naselje, dok je postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda izgrađeno samo u Baču.

Industrijska postrojenja sa teritorije opštine nisu priključena na postojeći kanalizacioni sistem. Odlaganje otpadnih voda u naseljima se najčešće vrši preko septičkih jama.

Postojeće postrojenje za biološko prečišćavanje otpadnih voda je tipa biolaguna sa površinskom aeracijom. Kapaciteta je 8.000 ekvivalentnih stanovnika uz mogućnost 100% proširenja kapaciteta, sa porastom hidrauličkog i biološkog opterećenja.

UGOSTITELJSTVO I TURIZAM

ALMA MONS

Ugostiteljstvo i turizam opštine Bač (*geografski položaj*)

- Opština Bač ima izuzetno povoljan geografski položaj sa stanovišta turizma;
- Prirodni uslovi takođe pogoduju razvoju turizma, počev od klimatskih uslova pa do prisustva reke Dunav, duž cele zapadne granice Opštine;

ALMA MONS

Ugostiteljstvo i turizam opštine Bač

(kulturnoistorijsko nasleđe)

- Bač je najstariji grad u Vojvodini kroz koji su prošli mnogi narodi ostvaljajući za sobom svoje kulturno i istorijsko nasleđe;
- Najstariji kulturno-istorijski spomenici su tvrđava Bač, manastir Templara, manastir Bođane i Tursko kupatilo;

ALMA MONS

Ugostiteljstvo i turizam opštine Bač

(prirodni preduslovi za razvoj turizma)

- Bogatstvo prirodnih specifičnosti daje izvanredne preduslove za razvoj nautičkog, lovno-ribolovnog i izletničkog turizma;
- Zakonom zaštićene oblasti koje se nalaze u Opštini, imaju jedinstveni biljni i životinjski svet;
- Bač ima atraktivnu hidrografiju i lovni prostor bogat raznovrsnom divljači;

ALMA MONS

Ugostiteljstvo i turizam opštine Bač

(ostale mogućnosti za razvoj turizma)

- Obilazak autentičnih seoskih domaćinstava je veoma interesantna ponuda Bača turistima;
- Međunarodna biciklistička staza, koja prolazi kroz Bač dužinom od 43km, vodi do najatraktivnijih turističkih tačaka;
- Mogućnost daljeg razvoja izletničkog turizma;

ALMA MONS

Ugostiteljstvo i turizam opštine Bač

(smeštajni kaoaciteti)

- Opština raspolaže sa osam objekata u kojima se nalazi 114 ležaja;
- Smeštajni kapaciteti privatnog sektora će biti precizirani nakon završene kategorizacije tih objekata, za sada je evidentiran samo jedan privatnik koji nudi smeštaj;
- Od ugostiteljskih kapaciteta, prema stanju od kraja juna ove godine, u opštini Bač je registrovano 60 barova i 9 restorana;

Ugostiteljstvo i turizam opštine Bač

(turistički promet)

Dinamika turističkog prometa u opštini Bač

	Broj turista			Broj noćenja turista			Prosečan broj noćenja	
	Svega	Domaći	Strani	Svega	Domaći	Strani	Domaći	Strani
2000	417	402	15	1.086	1.024	62	1,7	3,0
2001	448	428	20	1.189	859	330	3,7	4,7
2002	757	663	94	1.732	1.550	182	3,0	1,0
2003	462	345	117	2.942	2.644	298	6,0	5,4
2004	462	325	137	1.903	1.597	306	4,7	3,2
2005	1.116	988	128	706	442	264	6,2	2,2
2006	1.909	1.244	665	2.817	1.722	1.095	5,2	3,0
2007	6.921	4.857	2.064	2.737	1.688	1.049	5,7	2,5
2008	7.286	4.851	2.435	2.803	1.512	1.291	6,2	3,2

Ugostiteljstvo i turizam opštine Bač

(prekogranična saradnja)

- Opština je član Euroregiona Dunav-Drava-Sava;
- Ostvarena je saradnja sa Agencijom za lokalnu demokratiju iz Osijeka;
- Uspostavljena višenamenska saradnja sa opštinom Vukovar počev od otvaranja malograničnog prelaza na Dunavu, preko otvaranja klubova za druženje mladih i ribolovaca, pa do formiranja društva za zaštitu ribolovnih područja između ove dve opštine;
- U toku je i Projekat teritorijalnog pakta za turizam Južne Bačke po primeru i u saradnji sa Italijom

ALMA MONS

ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

ALMA MONS

Zaštita životne sredine

(hidrografske karakteristike, kvalitet pijaće vode, otpadne materije, kvalitet vazduha, zemljište, biodiverzitet)

- Hidrografske karakteristike teritorije opštine Bač su veoma povoljne i predstavljaju faktor razvoja
- **Površinske vode. Reka Dunav** čini prirodnu granicu opštine Bač prema Republici Hrvatskoj dužinom od 43 km, a duž cele obale izgrađen je odbrambeni nasip, čime je teritorija Opštine zaštićena od izlivanja Dunava i njegovih rukavaca.
- Druga veće reka na teritoriji Opštine je **Mostonga** čiji je vodotok regulisan. **Rečice Živa, Zečica, Berava i Vajiš** nastale su izlivanjem Dunava ili od njegovih nekadašnjih rukavaca
- Osim reka, u Opštini se nalaze i kanali, među kojima je najznačajniji **kanal Kravukovo-Bački Petrovac** koji je deo hidrosistema Dunav-Tisa-Dunav
- **Postoje i jezero Provala i veštačko jezero – ribnjak "Bač"**
- **Stanje kvaliteta površinskih voda je nezadovoljavajuće.** Merenje kvaliteta dunavske vode vrši se samo na jednom mernom mestu od strane Republičkog hidrometeorološkog zavoda, pri čemu je
- Utvrđeno da kvalitet vode odgovara III/IV klasi (zahtevana klasa vode je II). Količina suspendovanih materija je velika kao i biološka potrošnja kiseonika (BPK5) što ukazuje na prisustvo organskog zagađenja. Kvalitet površinske vode je najlošiji u pogledu mikrobiološkog zagađenja.

Zaštita životne sredine

(hidrografske karakteristike, kvalitet pijaće vode, otpadne materije, kvalitet vazduha, zemljište, biodiverzitet)

- Kako je teritorija opštine Bač bogata podzemnim vodama organizovano snabdevanje vodom za piće obavlja se kaptiranjem podzemnih voda.
- Međutim, nedopustivo velik broj uzoraka ne odgovara zahtevanom kvalitetu vode za piće po Pravilniku o higijenskoj ispravnosti kako u pogledu mikrobiološke ispravnosti, tako i u pogledu fizičko-hemijske neispravnosti.
- Evakuacija otpadnih voda u naseljima Opštine, vrši se preko nepropisno izvedenih septičkih jama, čime se permanentno ugrožava životna sredina i zdravlje ljudi i životinja
- Kanalizacioni sistem postoji jedino u pojedinim delovima Bača (oko 30 %) u kojima je izgrađeno postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda.

Zaštita životne sredine

(hidrografske karakteristike, kvalitet pijaće vode, otpadne materije, kvalitet vazduha, zemljište, biodiverzitet)

- Na teritoriji opštine Bač ne vrši se separacija niti reciklaža čvrstog otpada.
- U svakom mestu postoji stočno groblje gde se odlažu životinjski leševi.
- Prostornim planom opštine Bač je predviđeno da se Opština uključi u sistem regionalnog deponovanja komunalnog otpada.
- Najveći zagađivač na teritoriji Opštine je šećarana.

ALMA MONS

Zaštita životne sredine

(hidrografske karakteristike, kvalitet pijaće vode, otpadne materije, kvalitet vazduha, zemljište, biodiverzitet)

- Opština Bač je na trećem mestu u Vojvodini po površini šuma. Na teritoriji Opštine područje šume i šumsko zemljište obuhvataju površinu od 5.076,49 ha, sa šumovitošću opštine od 13,92 %.
- Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku za 2008. godinu, na teritoriji opštine Bač je pošumljeno 83ha, što čini oko 40% pošumljenih površina u Okrugu, pri tom dominiraju lišćarske šume.

ALMA MONS

Zaštita životne sredine

(hidrografske karakteristike, kvalitet pijaće vode, otpadne materije, kvalitet vazduha, zemljište, biodiverzitet)

- Najveći deo poljoprivrednog zemljišta na teritoriji Opštine čini obradivo zemljište pri čemu dominiraju oranice.
- Opština Bač je po pedološkom sastavu zaista atipična u regionu južne Bačke, jer ima manji udeo černozema u odnosu na druge opštine u okruženju.
- Značajne površine zemljišta čini ritska crnica.

ALMA MONS

Zaštita životne sredine

(hidrografske karakteristike, kvalitet pijaće vode, otpadne materije, kvalitet vazduha, zemljište, biodiverzitet)

- Ukupna površina zaštićene oblasti na području opštine Bač iznosi 2.955,32 ha što predstavlja 8 % celokupne opštinske teritorije (ukupna površina je 36.500ha).
- Od zaštićenih prirodnih dobara najznačajniji je specijalni rezervat prirode „**Karađorđevo**“.

ALMA MONS

OPŠTE STANJE PRIVREDE

ALMA MONS

Narodni dohodak

Narodni dohodak po stanovniku

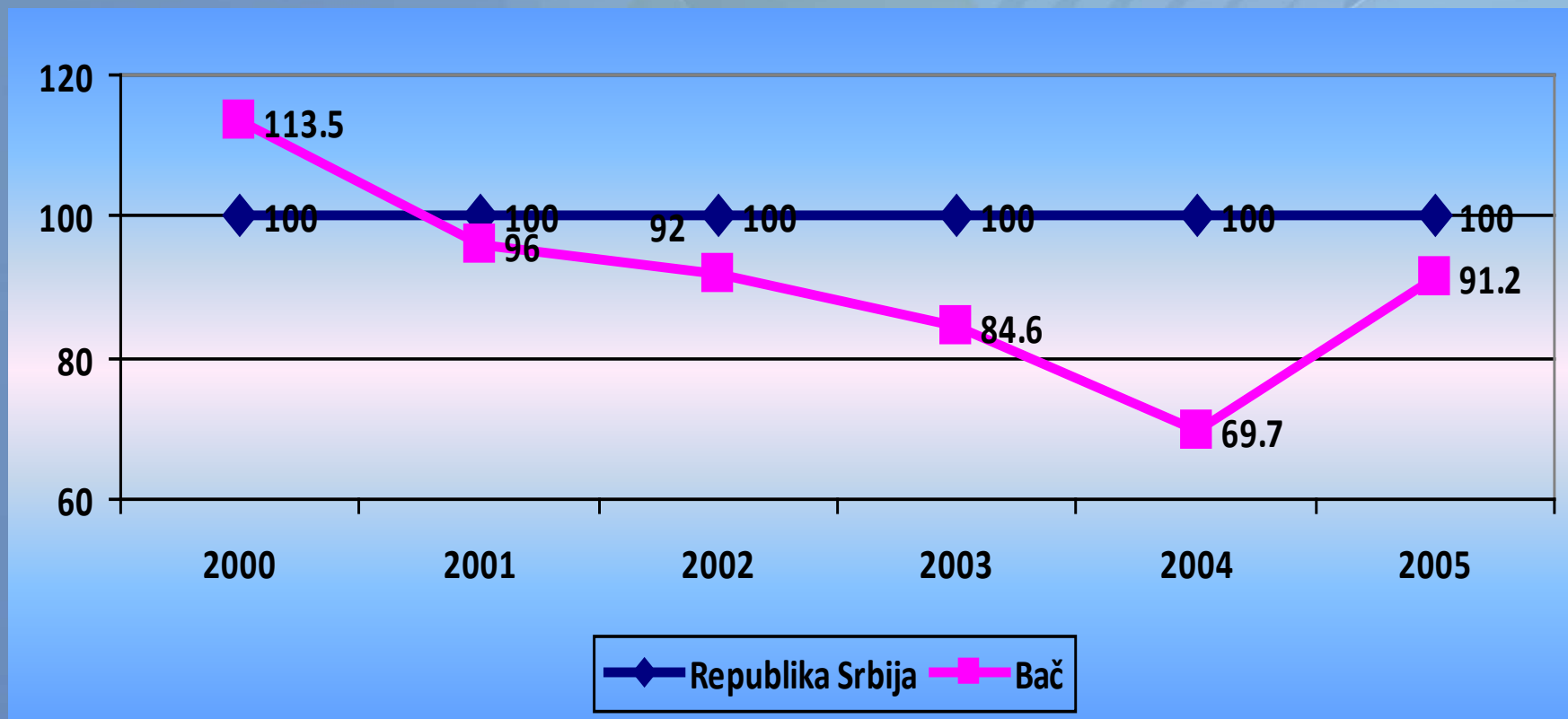
Narodni dohodak po stanovniku (u RSD)	2000		2001		2002		2003		2004		2005	
Republika Srbija	35.492	100,0	57.627	100,0	76.349	100,0	88.283	100,0	118.947	100,0	123.473	100,0
AP Vojvodina	44.348	125,0	78.122	135,6	89.738	117,5	100.854	114,2	132.625	111,5	144.598	117,1
Južnobački okrug	49.023	138,1	80.236	139,2	98.060	128,4	115.790	131,2	149.584	125,8	197.902	160,3
Opština Bač	40.271	113,5	55.296	96,0	70.274	92,0	74.667	84,6	82.949	69,7	112.564	91,2

ALMA MONS

Narodni dohodak

Narodni dohodak po stanovniku, Republika Srbija i opština Bač

ALMA MONS

Narodni dohodak

Narodni dohodak po delatnostima, Republika Srbija i opština Bač

Godina	Udeo industrije i rudarstva u % u narodnom dohotku		Udeo poljoprivrede i ribarstva u % u narodnom dohotku		Udeo trgovine u % u narodnom dohotku		Udeo saobraćaja i veza u % u narodnom dohotku		Udeo građevinarstva u % u narodnom dohotku	
	RS	Opština	RS	Opština	RS	Opština	RS	Opština	RS	Opština
2000	32,65	15.42	24,34	61.03	17,41	12.15	7,46	1.33	5,94	5.98
2001	31,41	7.85	27,92	67.31	15,99	13.27	6,90	1.42	5,42	5.20

Narodni dohodak

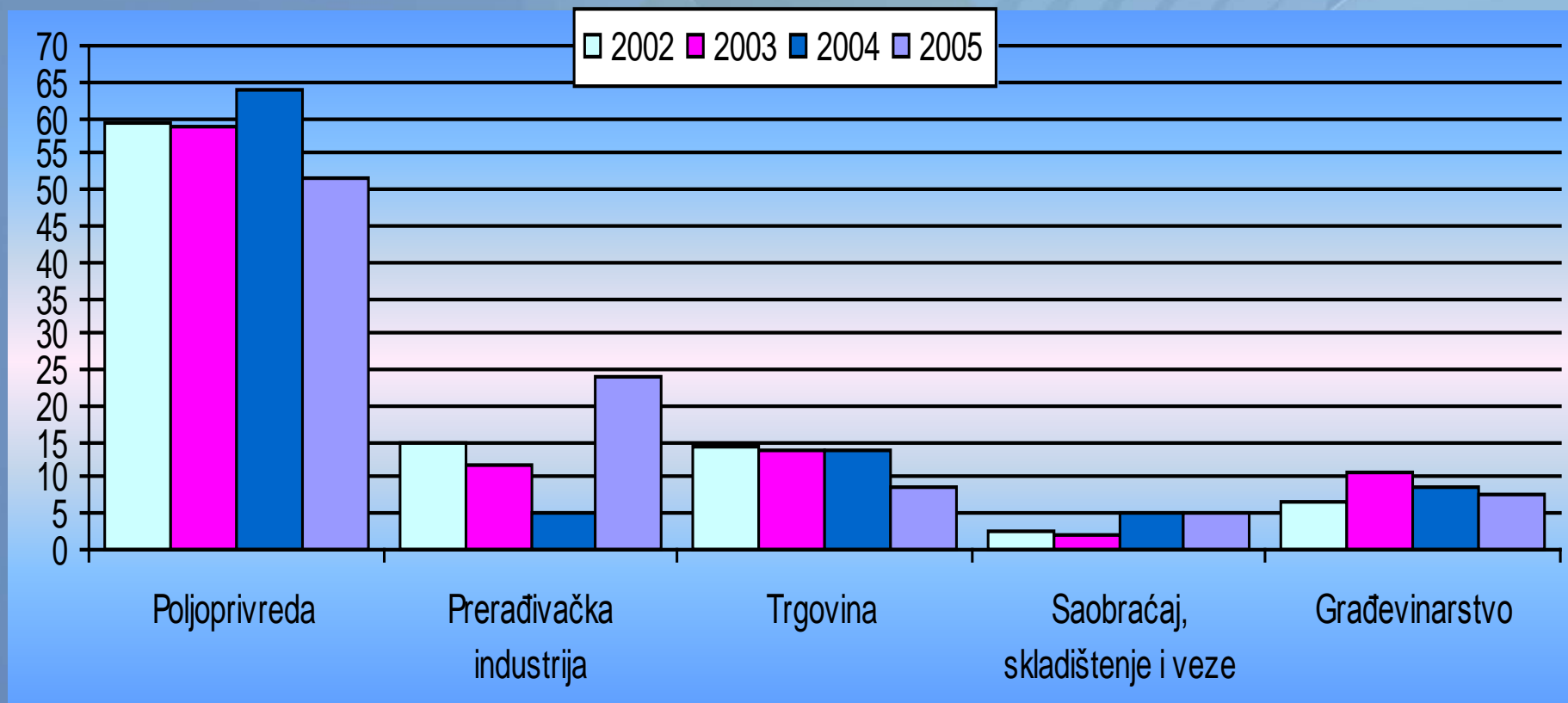
Narodni dohodak po delatnostima, Republika Srbija i opština Bač

Godina	Udeo poljoprivrede u % u narodnom dohotku		Udeo prerađivačke indust. u % u narodnom dohotku		Udeo trgovine na veliko i malo u % u narodnom dohotku		Udeo saobracaja, skladištenja i veza u % u narodnom dohotku		Udeo građevinarstva u % u narodnom dohotku	
	RS	Opština	RS	Opština	RS	Opština	RS	Opština	RS	Opština
2002	21,44	59.49	30,32	14.64	29,11	14.25	9.48	2.41	6,09	6.41
2003	18,20	58.64	28,56	11.52	25,08	14.04	8.11	1.87	6,98	10.67
2004	17,27	63.79	26,18	5.14	24,74	13.86	10.32	4.93	7,03	8.89
2005	16,99	51.55	27,15	24.08	24,70	8.61	10.42	5.20	7,33	7.64

Narodni dohodak

Narodni dohodak po delatnostima, opština Bač

Neto zarada

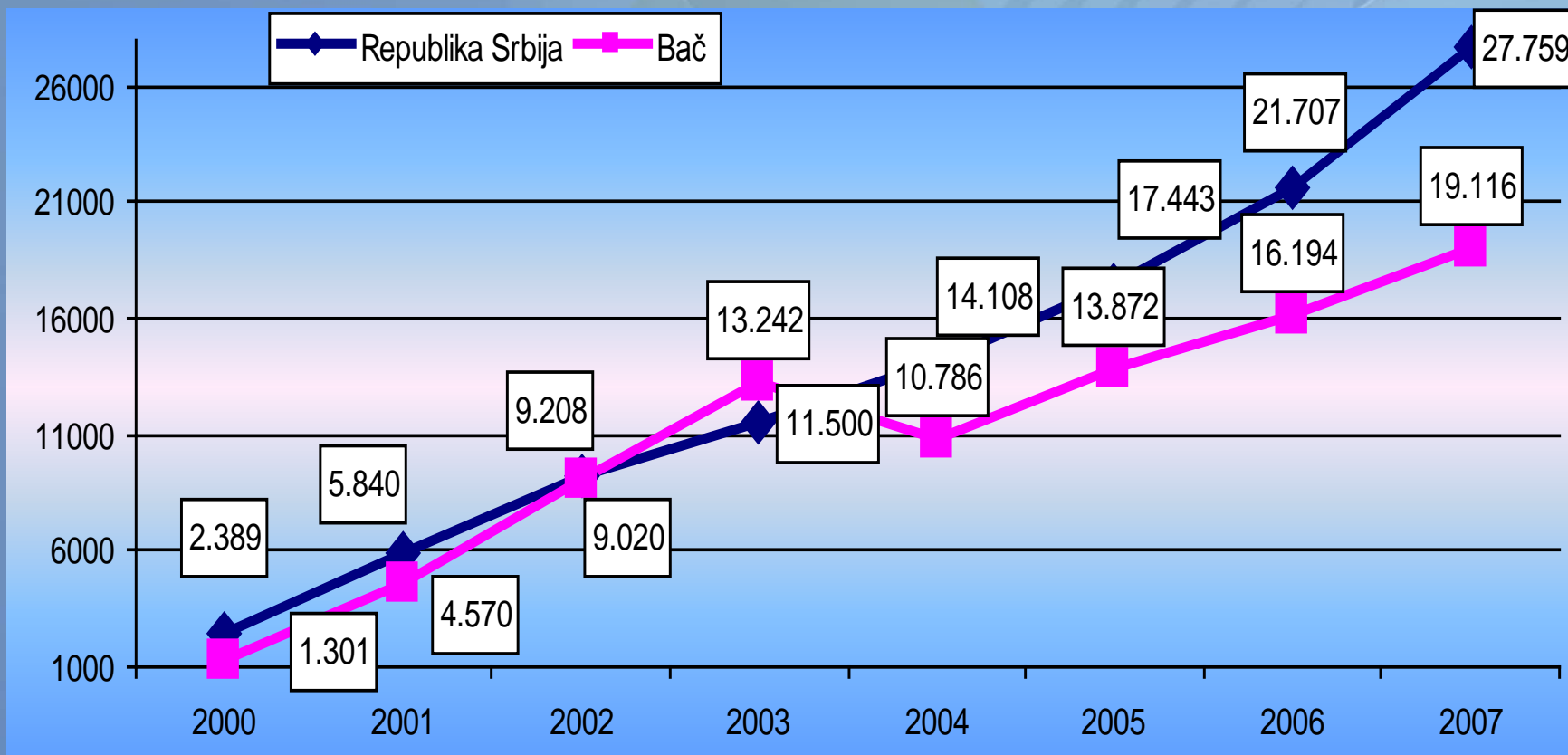
Prosečna neto zarada po zaposlenom

Prosečna neto zarada (u RSD)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Republika Srbija	2.389	5.840	9.208	11.500	14.108	17.443	21.707	27.759
AP Vojvodina	2.616	6.663	10.480	12.475	14.740	18.076	22.110	27.942
Južnobački okrug	2.904	7.153	11.508	11.521	16.413	20.039	24.192	30.306
Opština Bač	1.301	4.570	9.020	13.242	10.786	13.872	16.194	19.116

Neto zarada

Prosečna neto zarada po zaposlenom, u Republici Srbiji i opštini Bač

Zaposlenost i nezaposlenost

Stopa zaposlenosti u odnosu na ukupan broj stanovnika

Stopa zaposlenosti	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Republika Srbija	25,16	25,12	24,65	24,19	27,35	27,59	27,02	26,71
AP Vojvodina	26,06	25,64	24,31	23,73	26,43	26,81	25,99	26,00
Južnobački okrug	31.02	30.18	27.54	27.88	33.81	35.29	35.68	35.95
Opština Bač	16.82	17.61	18.31	18.40	20.77	21.10	21.18	22.00

Zaposlenost i nezaposlenost

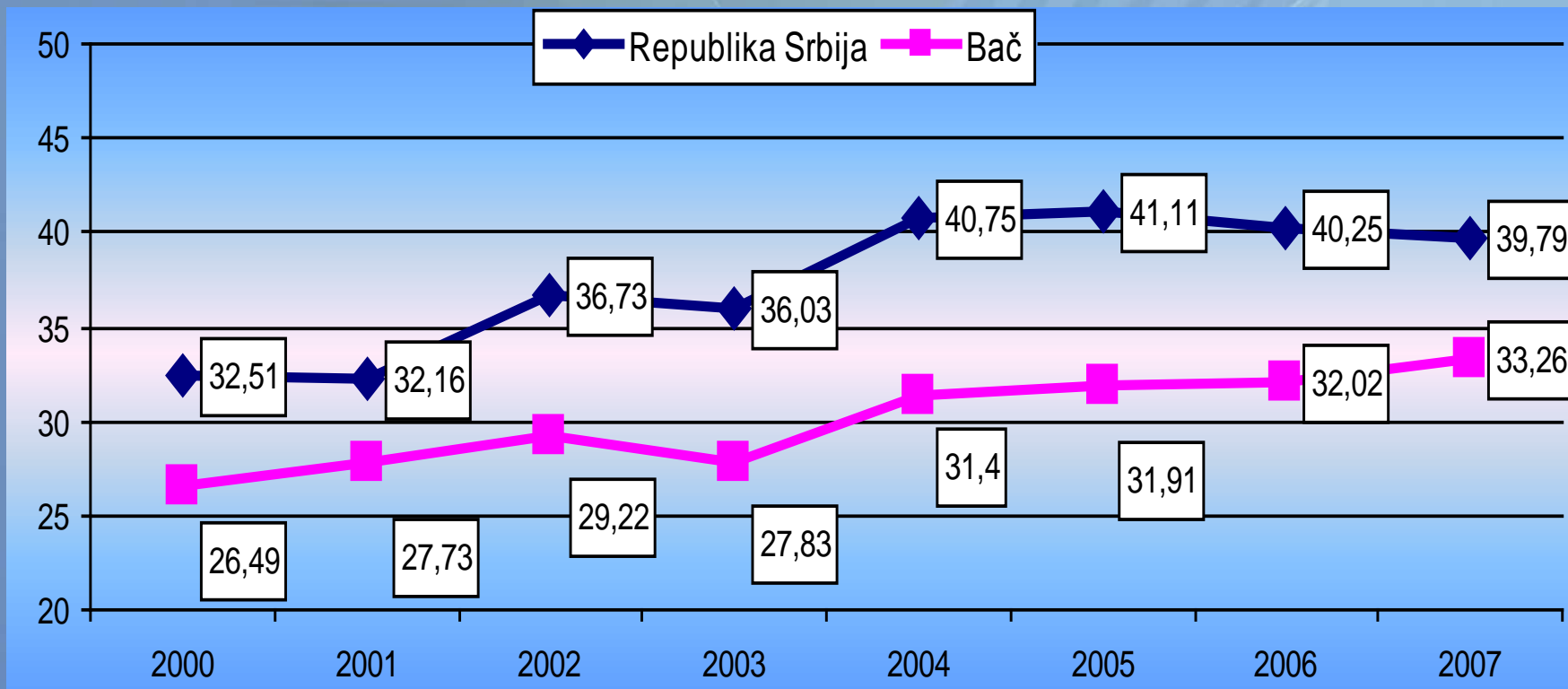
Stopa zaposlenosti u odnosu na radni kontingent stanovništva

Stopa zaposlenosti	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Republika Srbija	32,51	32,16	36,73	36,03	40,75	41,11	40,25	39,79
AP Vojvodina	40,33	39,68	35,63	34,79	38,75	39,30	38,10	38,19
Južnobački okrug	47,30	46,01	41,72	40,30	48,88	51,02	51,58	51,98
Opština Bač	26,49	27,73	29,22	27,83	31,40	31,91	32,02	33,26

Zaposlenost i nezaposlenost

Stopa zaposlenosti u odnosu na radni kontingent stanovništva, Republika Srbija i opština Bač

Zaposlenost i nezaposlenost

Lokacijski kvocijent zapošljavanja, Republika Srbija i opština Bač

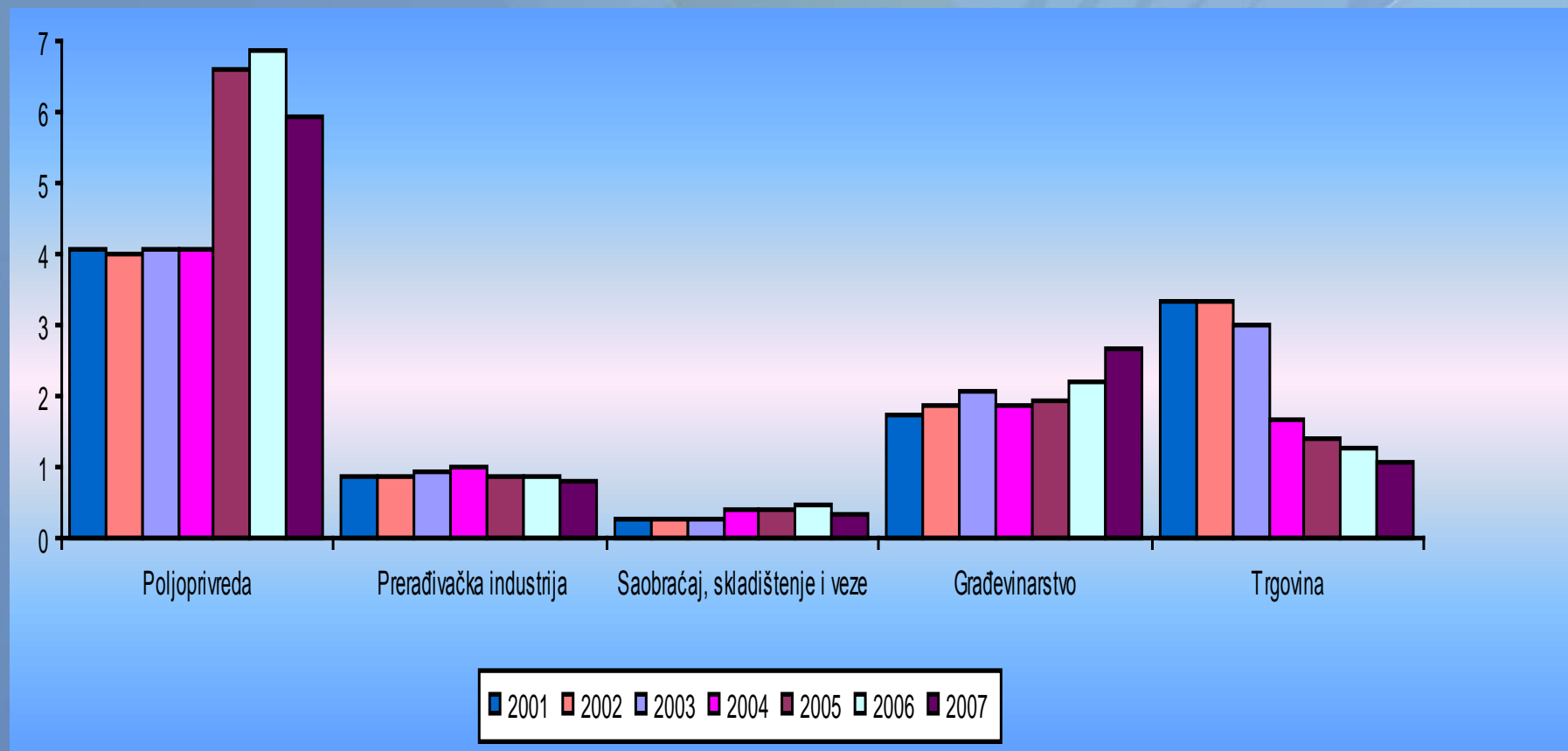
Lokacijski kvocijent zapošljavanja	Industrija i rudarstvo		Poljoprivreda i ribarstvo		Trgovina		Saobraćaj i veze		Građevinarstvo	
Godina	RS	Opština	RS	Opština	RS	Opština	RS	Opština	RS	Opština
2000	1	0.79	1	4.46	1	3.65	1	0.28	1	1.72

Lokacijski kvocijent zapošljavanja	Poljoprivreda		Prerađivačka industrija		Saobraćaj, skladištenje i veze		Građevinarstvo		Trgovina na veliko i malo	
Godina	RS	Opština	RS	Opština	RS	Opština	RS	Opština	RS	Opština
2001	1	4.04	1	0.86	1	0.25	1	1.72	1	3.36
2002	1	3.98	1	0.90	1	0.27	1	1.90	1	3.36
2003	1	4.04	1	0.91	1	0.26	1	2.10	1	2.97
2004	1	4.09	1	0.97	1	0.39	1	1.88	1	1.67
2005	1	6.58	1	0.90	1	0.42	1	1.95	1	1.39
2006	1	6.85	1	0.87	1	0.45	1	2.21	1	1.25
2007	1	5.91	1	0.81	1	0.36	1	2.64	1	1.05

Zaposlenost i nezaposlenost

Lokacijski kvocijent zapošljavanja, opština Bač

Zaposlenost i nezaposlenost

Stopa nezaposlenosti u odnosu na ukupan broj stanovnika

Stopa nezaposlenosti	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Republika Srbija	9,65	10,30	12,06	12,60	12,94	11,95	12,22	10,47
AP Vojvodina	11,75	12,38	13,83	14,57	14,47	13,45	13,56	10,60
Južnobački okrug	12.54	13.05	13.01	13.53	13.46	13.83	14.06	10.80
Opština Bač	16.30	16.10	16.09	15.07	15.23	16.22	16.43	11.80

Zaposlenost i nezaposlenost

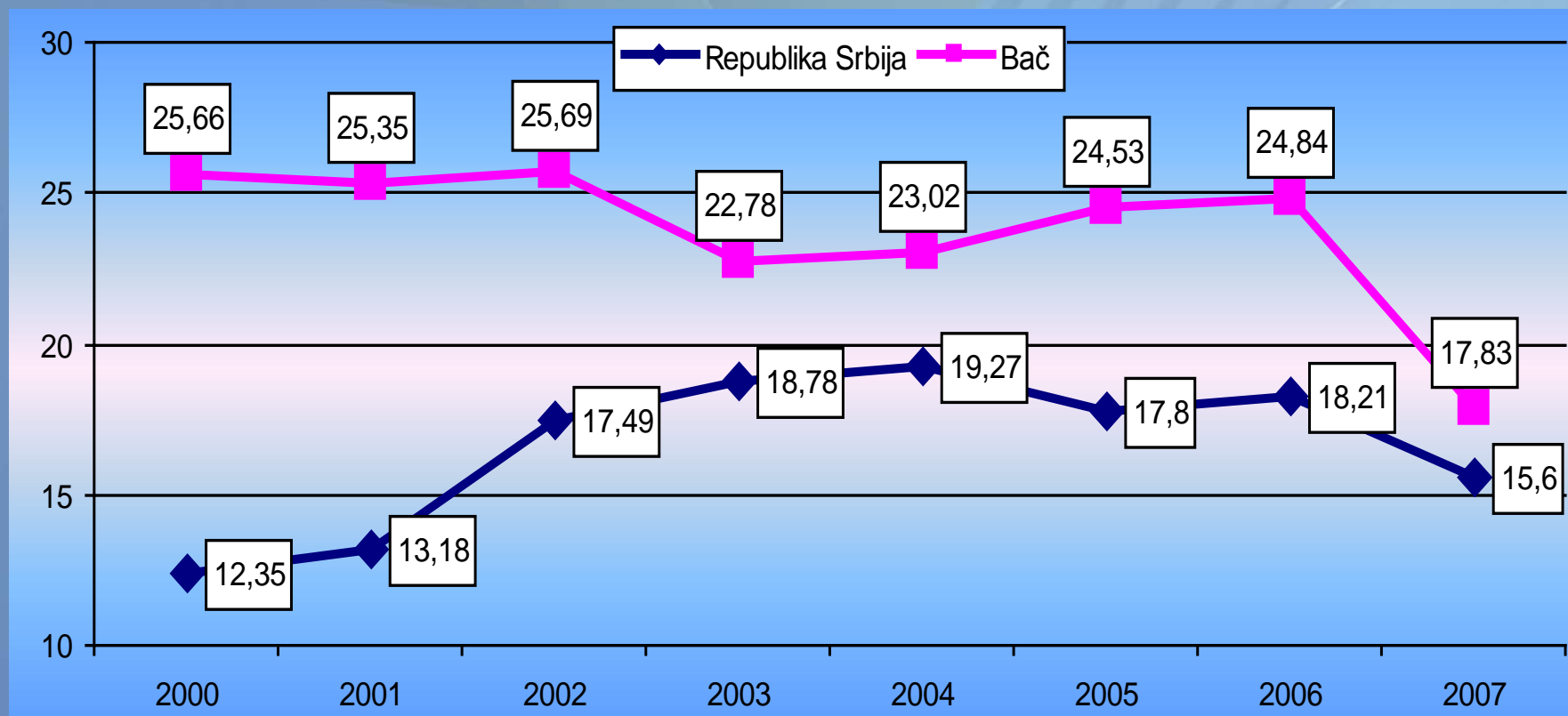
Stopa nezaposlenosti u odnosu na radni kontingent stanovništva

Stopa nezaposlenosti	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Republika Srbija	12,35	13,18	17,97	18,78	19,27	17,80	18,21	15,60
Vojvodina	18,18	19,15	20,28	21,37	21,22	19,72	19,88	15,54
Južnobački okrug	19.12	19.89	19.71	19.57	19.46	19.99	20.33	15.62
Opština Bač	25.66	25.35	25.69	22.78	23.02	24.53	24.84	17.83

Zaposlenost i nezaposlenost

Stopa nezaposlenosti u odnosu na radni kontingent stanovništva, Republika Srbija i opština Bač

TRENUTNO STANJE PRIVREDE

ALMA MONS

Trenutno stanje privrede (*Preduzeća*)

Prema podacima Agencije za privredne registre R. Srbije, sa stanjem na dan 30.06.2009. godine, u opštini Bač registrovano je sledeće brojno stanje privrednih društava:

- aktivnih privrednih društava je 140;
- van nadležnosti Registra privrednih subjekata je jedno privredno društvo;
- privrednih društava obrisanih iz registra je 6;
- u procesu likvidacije je 6 privrednih društava;
- jedno privredno društvo je u stečajnom postupku.

ALMA MONS

Trenutno stanje privrede (*Preduzeća*)

Pravna forma privrednih društava

Privredna društva	Brojno stanje
Društva sa ograničenom odgovornošću	119
Zadruge	14
Otačka društva	11
Otvorena akcionarska društva	4
Javna preduzeća	3
Društvena preduzeća	2

Trenutno stanje privrede (*Preduzeća*)

Privredna društva prema naseljenim mestima

Naseljena mesta	Broj privrednih društava
Bač	85
Selenča	33
Bođani	7
Vajska	10
Bačko Novo Selo	12
Plavna	7

Trenutno stanje privrede (*Preduzetništvo*)

Brojno stanje preduzetnika. U opštini Bač, prema podacima Agencije za privredne registre R. Srbije (stanje na dan 30.06.2009.), evidentirano je ukupno **566 preduzetnika** (najveći broj je **u formi samostalnih radnji – 98%**, dok je **ortačkih radnji samo 2%**), od čega je:

- 391 aktivan preduzetnik;
- 172 preduzetnika je brisano iz registra;
- 3 preduzetnika je statusu neregistrovanih, u procesu prevođenja, odnosno u procesu registracije.

ALMA MONS

Trenutno stanje privrede (*Preduzetništvo*)

Struktura preduzetništva po delatnostima

Delatnost	Broj preduzetnika
Ugostiteljstvo	60 barova i 9 restorana (ukupno 69)
Trgovina na malo u nespecijalizovanim prodavnicama, pretežno hrane, pića i duvana	57
Taksi prevoznici	31
Ostala trgovina na malo u specijalizovanim prodavnicama	25
Grubi građevinski radovi i specifični radovi niskogradnje	25
Frizerske radnje	19
Prevoz robe u drumskom saobraćaju	19
Održavanje i opravka motornih vozila	19
Proizvodnja hleba i peciva	16
Proizvodnja metli i četaka	14
Proizvodnja ostalih proizvoda od drveta	10

Trenutno stanje privrede (*Preduzetništvo*)

Najveći broj preduzetnika registrovalo je svoje radnje u mestu:

- Bač (55%);
- Selenča (16,6%) i
- Vajska (15%).

ALMA MONS

PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA

ALMA MONS

Prerađivačka industrija

- Pored oblasti trgovine i primarne poljoprivredne proizvodnje, gde je registrovan najveći broj privrednih društava (ukupno 65 društava), po značaju slede:
- ***Prehrambena industrija.*** U ovoj delatnosti registrovano je **13 privrednih društava**, a po značaju se izdvaja preduzeće „Zdravo organic“, koje je u sezoni zapošljava oko **160 radnika**, ima velike i savremene kapacitete, uvedene standarde i izvoznju orijentaciju. **Sva ostala preduzeća** su u stvari male porodične firme koje **zapošljavaju do 10 radnika**. U ovoj delatnosti posluje i šećerana „Jugozapadna Bačka“, koja nije radila 2008. godine, a obnova proizvodnih kapaciteta neizvesna je i u narednim godinama.
- ***Proizvodnja i izvoz sirkovih metli*** (registrovano je **10 privrednih društava**).
- ***Metalska industrija.*** Ovde se izdvajaju po značaju dva preduzeća: „Arma“ a.d. i „Ferit“ d.o.o.

PRIMARNA POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA

ALMA MONS

Primarna poljoprivredna proizvodnja

- Poljoprivreda je osnovna delatnost i značajan izvor prihoda opštine Bač;
- Obavlja se na površini od 14.000 ha na privatnom sektoru i na oko 10.000 ha u društvenom sektoru;
- Karakteriše je niska zastupljenost voćarske i povrtarske, a visoka zastupljenost ratarske proizvodnje;

ALMA MONS

Primarna poljoprivredna proizvodnja (*poljoprivredno stanovništvo*)

Ukupan broj poljoprivrednog stanovništva i procentualna zastupljenost aktivnog poljoprivrednog stanovništva u ukupnom i poljoprivrednom stanovništvu analiziranih opština

	Poljoprivredno stanovništvo, popis 1991				Poljoprivredno stanovništvo, popis 2002			
	ps/ ¹	ps/us ²	aps/uas ³	aps/ps ⁴	ps/ ¹	ps/us ²	aps/uas ³	aps/ps ⁴
R. Srbija	1.694.045	17,9	24,9	61,43	817.052	10,9	15,6	64,8
AP Vojvodina	269.438	13,0	17,2	55,5	215.147	10,6	13,7	58,3
Južnobački okrug	47.511	8,75	10,16	50,73	39.674	6,7	8,5	57,3
Bač	4.392	26,6	32,6	50,6	2.987	18,4	26,7	60,9

- ps/ – Poljoprivredno stanovništvo;
- ps/us²- Učešće poljoprivrednog u ukupnom stanovništvu (u procentima);
- aps/uas³– Učešće aktivnog poljoprivrednog stanovništva u ukupnom aktivnom stanovništvu (u procentima);
- aps/ps⁴ - Učešće aktivnog poljoprivrednog stanovništva u ukupnom poljoprivrednom stanovništvu (u procentima);
- Republički zavod za statistiku Srbije, Aktivno stanovništvo, Popis 2002. godine, Knjiga 19.
- Republički zavod za statistiku Srbije, Poljoprivredno stanovništvo, Popis 1991, Knjiga 10

Primarna poljoprivredna proizvodnja (*poljoprivredne površine*)

Poljoprivredno zemljište

Opština/ Okrug/ Pokrajina/ Država	Poljopr. Površina (ha)	Oranice i bašte (ha)					Voćnjaci i vinogradi (ha)	Livade i pašnjaci (ha)
		Ukupno	od toga					
			žito	industr. bilje	povrtno bilje	krimno bilje		
Opština Bač	25.842	21.665	9.618	10.789	430	609	113	4.064
Južnobački okrug	318.793	294.609	174.206	88.579	16.763	11.402	4.276	19.908
AP Vojvodina	1.747.441	1.571.524	1.016.394	379.512	73.694	73.001	27.571	148.346
R. Srbija	5.052.957	3.298.701	1.942.831	412.852	282.486	456.837	298.667	1.455.589
	Učešće opštine Bač u poljoprivrednim površinama okruga, pokrajine i republike (u %)							
Južnobački okrug (=100)	8,11	7,35	5,52	12,18	2,57	5,34	2,64	20,41
AP Vojvodina (=100)	1,48	1,38	0,95	2,84	0,58	0,83	0,41	2,74
R. Srbija (=100)	0,51	0,66	0,50	2,61	0,15	0,13	0,04	0,28

Primarna poljoprivredna proizvodnja (*ratarska proizvodnja*)

	Proizvodnja pšenice po godinama, u tonama					
Godine/ Opština	2000	2003	2004	2005	2006	2007
Bač	15.803	11.303	19.933	14.409	13.111	11.889
Učešće opštine Bač u proizvodnji pšenice Okruga, Pokrajine i Republike (u %)						
Južnobački okrug	6,35	7,21	6,36	6,36	5,93	5,40
AP Vojvodina	1,41	1,55	1,27	1,31	1,20	1,07
R Srbija	0,82	0,83	0,73	0,72	0,70	0,64

	Proizvodnja kukuruza po godinama, u tonama					
Godine/ Opština	2000	2003	2004	2005	2006	2007
Bač	31.641	36.768	43.012	43.227	38.166	31.170
Učešće opštine Bač u proizvodnji kukuruza Okruga, Pokrajine i Republike (u %)						
Južnobački okrug	7,89	8,30	6,20	5,81	5,88	5,67
AP Vojvodina	1,75	1,73	1,15	1,04	1,04	1,16
R Srbija	1,08	0,96	0,65	0,63	0,63	0,80

Primarna poljorprivredna proizvodnja (*ratarska proizvodnja*)

	Proizvodnja šećerne repe po godinama, u tonama					
Godine/ Opština	2000	2003	2004	2005	2006	2007
Bač	10.140	16.325	18.805	18.484	31.373	43.768
Učešće opštine Bač u proizvodnji šećerne repe Okruga, Pokrajine, Republike (u %)						
Južnobački okrug	3,58	4,16	3,00	2,61	4,70	5,94
AP Vojvodina	0,99	0,98	0,70	0,62	1,01	1,41
R Srbija	0,94	0,94	0,67	0,60	0,98	1,37

	Proizvodnja suncokreta po godinama, u tonama					
Godine/ Opština	2000	2003	2004	2005	2006	2007
Bač	1.528	1.076	1.286	368	191	187
Učešće opštine Bač u proizvodnji suncokreta Okruga, Pokrajine, Republike (u %)						
Južnobački okrug	6,78	3,60	3,33	1,45	0,70	0,90
AP Vojvodina	0,76	0,32	0,31	0,11	0,05	0,07
R Srbija	0,70	0,30	0,29	0,10	0,04	0,06

Primarna poljoprivredna proizvodnja (*proizvodnja voća i povrća*)

- Povrtnarska proizvodnja je slabo zastupljena, ali se poslednjih godina povećava interesovanje za proizvodnjom povrća u plastenicima;
- Na osnovu statističkih podataka za 2008. godinu u opštini Bač svega 113 ha služi u svrhu proizvodnje voća, što čini 0,45% poljoprivredne površine ove opštine, a potencijali su mnogo veći!

ALMA MONS

Primarna poljoprivredna proizvodnja (stočarstvo)

Broj goveda, svinja i ovaca na 100 ha poljoprivredne površine

Teritorija	Godine				
	2003*	2004*	2005*	2006*	2007**
Goveda, broj na 100ha poljoprivredne površine					
Bač	8	6,8	7	7	7
Južnobački okrug	11	10,8	11	12	12
AP Vojvodina	13	12,9	14	16	15
R Srbija	26	25,4	26	26	22
Svinje, broj na 100ha poljoprivredne površine					
Bač	45	45,6	43	58	45
Južnobački okrug	96	87,9	94	119	105
AP Vojvodina	84	75,2	79	103	88
R Srbija	103	94,6	96	121	76
Ovce, broj na 100ha poljoprivredne površine					
Bač	16	16,2	19	15	11
Južnobački okrug	13	13,3	13	12	11
AP Vojvodina	11	11	11	12	13
R Srbija	31	31	31	30	32

Primarna poljoprivredna proizvodnja (*nosioci poljoprivredne proizvodnje*)

1. Individualna poljoprivredna gazdinstva;
2. Poljoprivredna preduzeća;
3. Zemljoradničke zadruge.

Gazdinstva prema izvorima prihoda

	Ukupno gazdinstava	Poljoprivredna gazdinstva (%)	Nepoljoprivredna gazdinstva (%)	Mešovita gazdinstva (%)	Gazdinstva bez prihoda (%)
R. Srbija	778.891	17,81	62,26	16,26	3,49
AP Vojvodina	201.475	18,87	66,63	11,59	2,91
Južnobački okrug	41.439	15,55	72,33	9,74	2,37
Bač	2.531	23,27	61,00	12,21	3,52

INVESTICIJE

ALMA MONS

Investicije

(Opšta obeležja dosadašnjih investicionih ulaganja)

Prostorna distribucija ukupno ostvarenih investicija*, u periodu 2000 -2005. godina (u hilj. dinara)

Godine	Jedinica mere	Teritorija			
		Republika Srbija**	AP Vojvodina	Južnobački okrug	Opština Bač
2000	dinar	39.874.609,00	8.508.582,00	3.681.028	38.371
	%	100,00	21,34	9,23	0,10
2001	dinar	55.188.399,00	13.348.396,00	5.597.154	51.015
	%	100,00	24,19	10,14	0,09
2002	dinar	102.860.663,00	23.302.691,00	10.581.931	144.809
	%	100,00	22,65	10,29	0,14
2003	dinar	115.662.223,00	25.685.814,00	10.779.381	250.668
	%	100,00	22,21	9,32	0,22
2004	dinar	152.929.464,00	29.484.398,00	12.434.977	101.138
	%	100,00	19,28	8,13	0,07
2005	dinar	163.549.507,00	29.773.399,00	15.028.654	129.662
	%	100,00	18,20	9,19	0,08

* Investicije u osnovna sredstva (podaci se odnose na društvenu, zadružnu, mešovitu i državnu svojinu), u tekućim cenama.

** Nisu obuhvaćeni podaci za Kosovo i Metohiju.

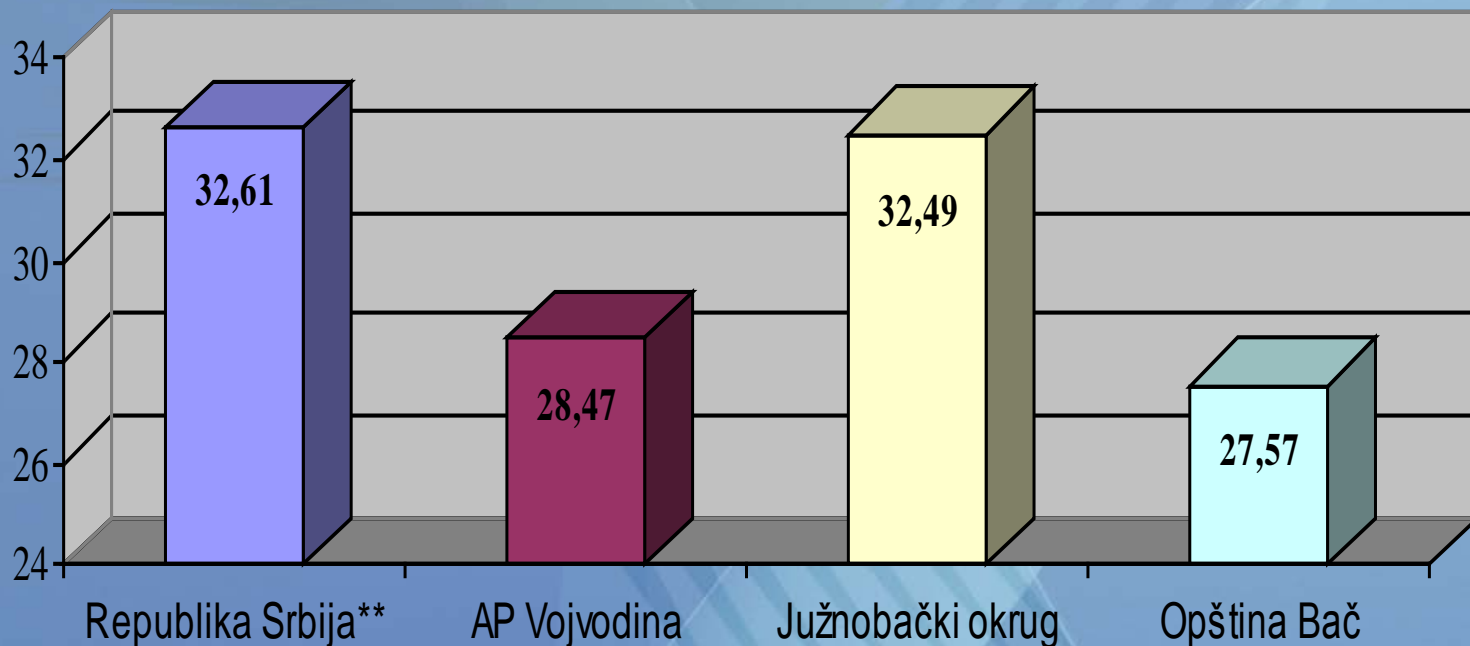
Izvor: Investicije Republike Srbije, 2000-2005. RZS, Beograd, 2001-2006.

Investicije

(Opšta obeležja dosadašnjih investicionih ulaganja)

Prosečne godišnje stope rasta ukupno ostvarenih investicija*, u periodu 2000-2005. godina (u %)

* Investicije u osnovna sredstva (podaci se odnose na društvenu, zadružnu, mešovitu i državnu svojinu), u tekućim cenama.

** Nisu obuhvaćeni podaci za Kosovo i Metohiju.

Izvor: Investicije Republike Srbije, 2000-2005. RZS, Beograd, 2001-2006.

Investicije

(Opšta obeležja dosadašnjih investicionih ulaganja)

Prostorna distribucija ukupno ostvarenih investicija*, u periodu 2006-2007. godina (u hilj. dinara)

Godine	Jedinica mere	Teritorija			
		Republika Srbija**	AP Vojvodina	Južnobački okrug	Opština Bač
2006	dinar	340.795.050	94.317.316	36.361.563	299.821
	%	100,00	27,68	10,67	0,09
2007	dinar	482.340.888	115.475.861	38.065.109	616.551
	%	100,00	23,94	7,89	0,13

* Investicije u nova osnovna sredstva (podaci se odnose na sva pravna lica, osim na ona koja su u skladu sa čl. 7. Zakona o računovodstvu i reviziji razvrstana u mala), u tekućim cenama.

** Nisu obuhvaćeni podaci za Kosovo i Metohiju.

Izvor: Investicije Republike Srbije, 2006-2007. RZS, Beograd, 2007-2008.

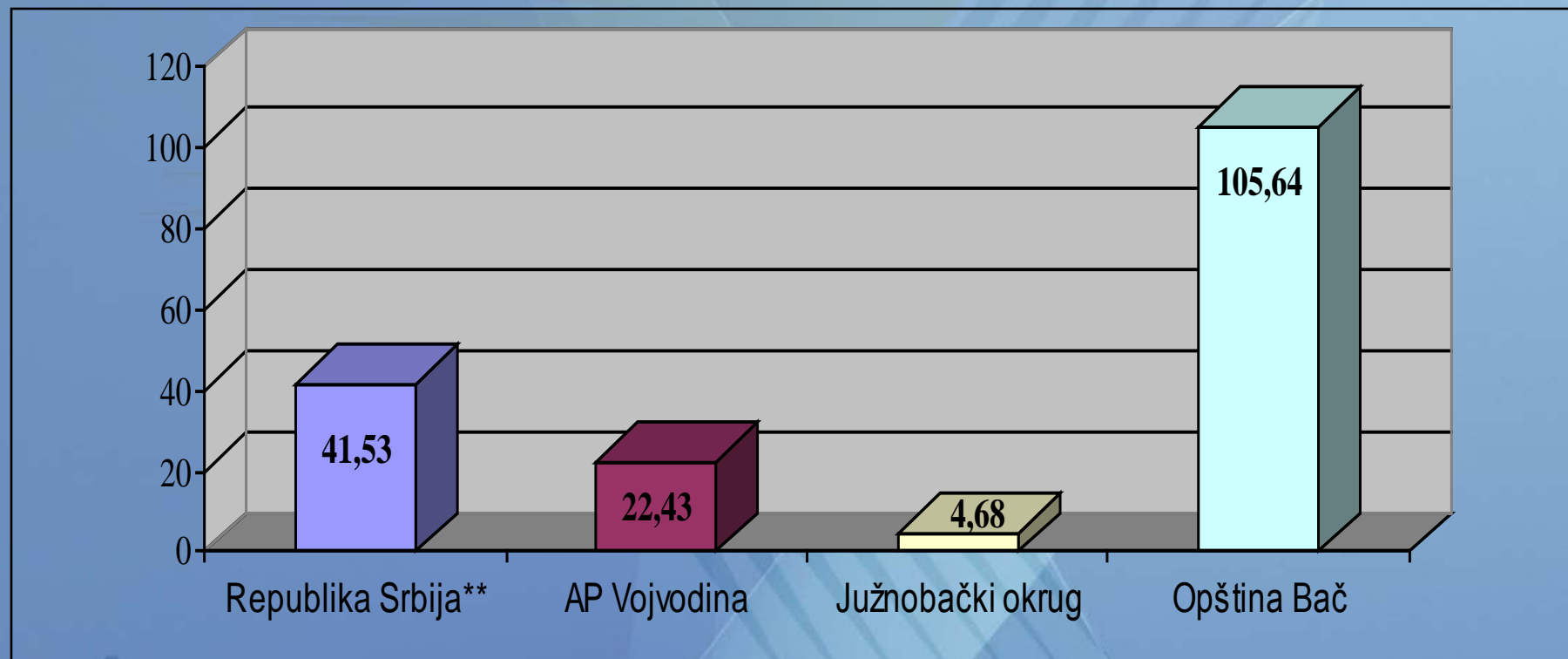

Investicije

(Opšta obeležja dosadašnjih investicionih ulaganja)

Prosečne godišnje stope rasta ukupno ostvarenih investicija*, u periodu 2006-2007. godina (u %)

* Investicije u nova osnovna sredstva (podaci se odnose na sva pravna lica, osim na ona koja su u skladu sa čl. 7. Zakona o računovodstvu i reviziji razvrstana u mala), u tekućim cenama.

** Nisu obuhvaćeni podaci za Kosovo i Metohiju.

Izvor: Investicije Republike Srbije, 2006-2007. RZS, Beograd, 2007-2008.

Investicije

(Opšta obeležja dosadašnjih investicionih ulaganja)

Iako je prosečna godišnja stopa rasta ostvarenih investicija na području opštine Bač, u periodu 2006-2007. godina, upadljivo iznad prosečne godišnje stope rasta posmatranog pokazatelja na datoj teritoriji, **učešće ostvarenih investicija opštine Bač u ostvarenim investicijama R. Srbije u celini je u proseku manja, u istom periodu, u odnosu na vremenski interval 2000-2005. godina.** Drugim rečima, **došlo je do opadanja investicione aktivnosti koja je svakako umanjila privredni rast opštinske teritorije u odnosu na ekonomski razvoj u našoj zemlji.**

ALMA MONS

Investicije

(Ocena ostvarenih investicija u osnovna sredstva)

Ocena ostvarenih investicija* u privredi

Pokazatelj	Jed. mere	Teritorija			
		Republika Srbija**	AP Vojvodina	Južnobački okrug	Opština Bač
Ostvarene investicije po stanovniku (popis 2002)	dinar	64.329,26	56.828,90	64.119,00	37.900,00
Ostvarene investicije po aktivnom stanovniku (popis 2002)	dinar	141.938,98	126.507,30	141.597,00	90.284,00
Ostvarene investicije po zaposlenom (godišnji prosek - 2007)	dinar	240.888,12	218.129,63	178.334,00	172.269,00

* Investicije u nova osnovna sredstva (podaci se odnose na sva pravna lica, osim na ona koja su u skladu sa čl. 7. Zakona o računovodstvu i reviziji razvrstana u mala), u tekućim cenama.

** Nisu obuhvaćeni podaci za Kosovo i Metohiju.

Izvor: Investicije Republike Srbije, 2006-2007. RZS, Beograd, 2007-2008.

Investicije

(Ocena ostvarenih investicija u osnovna sredstva)

U svim posmatranim slučajevima, **najveća vrednost je postignuta kod ostvarenih investicija po zaposlenom**, dok je **najmanja vrednost dobijena kod ostvarenih investicija po stanovniku**, i to u sledećem odnosu:

- Republika Srbija (3,74:1,00);
- AP Vojvodina (3,84:1,00);
- Južnobački okrug (2,78:1,00);
- Opština Bač (4,55:1,00).

ALMA MONS

Investicije

(Ocena ostvarenih investicija u osnovna sredstva)

Shodno odabranim pokazateljima i dobijenim odnosima investicionih ulaganja, može se zaključiti da su **najveća investiciona ulaganja po zaposlenom u opštini Bač**. Ovo samo potvrđuje činjenicu da je **učešće broja zaposlenih u ukupnom broju stanovnika najniže u opštini Bač (22,00%)**, u odnosu na ostale posmatrane teritorijalne jedinice (Južnobački okrug: 35,96%; AP Vojvodinu: 26,05% i Republiku Srbiju u celini: 26,71%). Pored toga, ovo može biti i pokazatelj da **opština Bač ima veću nezaposlenost u odnosu na ostale posmatrane teritorijalne celine**, odnosno da treba da poveća otvorenost prema domaćem i stranom kapitalu, kako bi se povećala njena perspektivnost, posebno na polju zapošljavanja (otvaranja novih radnih mesta).

Investicije

(Ostvarene investicije u osnovna sredstva, po delatnostima)

Ostvarene investicije¹⁾ po delatnostima, u opštini Bač (u hilj. dinara)

Godine	Jedinica mere	Ukupno	Proizvodne delatnosti							Neproizvodne delatnosti	
			industrija	poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda	građevinarstvo	saobraćaj i veze	trgovina i ugostiteljstvo	zanatstvo	Ostalo ²⁾	društveno-političke zajednice	Ostalo ³⁾
2000	dinar	38.371	1.841	15.544	969	-	222	-	2.108	3.566	14.121
	%	100,00	4,80	40,51	2,53	0,00	0,58	0,00	5,49	9,29	36,80
2001	dinar	51.015	1.897	29.675	6.784	-	687	-	8.249	766	2.957
	%	100,00	3,72	58,17	13,30	0,00	1,35	0,00	16,17	1,50	5,80

¹⁾ Investicije u osnovna sredstva (podaci se odnose na društvenu, zadružnu, mešovitu i državnu svojinu), u tekućim cenama.

²⁾ Obuhvata: komunalne delatnosti - proizvodni deo, tehničke i poslovne usluge, obrazovanje, kulturu - proizvodni deo i apoteke.

³⁾ Obuhvata: komunalne delatnosti - neproizvodni deo, stambenu izgradnju, finansijske i druge usluge, obrazovanje i kulturu - neproizvodni deo, zdravstvo i socijalnu zaštitu.

Izvor: Investicije Republike Srbije, 2000-2001. RZS, Beograd, 2001-2002.

Investicije

(Ostvarene investicije u osnovna sredstva, po delatnostima)

Ostvarene investicije¹⁾ po delatnostima, u opštini Bač (u hilj. dinara)

Godine	Jedinica mere	Ukupno	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	Prerađivačka industrija	Proizvodnja i snabde-vanje električnom energijom, gasom i vodom	Građevinarstvo	Trgovinana veliko i trgo-vina na malo, opravka motornih vozila, motocikala	Hoteli i restorani	Saobraćaj, skladištenje i veze	Ostalo ²⁾
2002	dinar	144.809	21.606	61.917	3.220	34.626	28	54	-	23.358
	%	100,00	14,92	42,76	2,22	23,91	0,02	0,04	0,00	16,13
2003	dinar	250.668	29.077	168.386	4.589	31.583	11	-	3.838	13.184
	%	100,00	11,60	67,17	1,83	12,60	0,00	0,00	1,53	5,26
2004	dinar	101.138	14.815	-	3.670	56.633	480	-	3.774	21.766
	%	100,00	14,65	0,00	3,63	56,00	0,47	0,00	3,73	21,52
2005	dinar	129.662	24.444	-	490	18.257	56.193	-	-	30.278
	%	100,00	18,85	0,00	0,38	14,08	43,34	0,00	0,00	23,35

¹⁾ Investicije u osnovna sredstva (podaci se odnose na društvenu, zadružnu, mešovitu i državnu svojinu), u tekućim cenama.

²⁾ Obuhvata: finansijsko posredovanje; aktivnosti u vezi sa nekretninama, iznajmljivanjem i poslovne aktivnosti; državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje; obrazovanje; zdravstveni i socijalni rad; ostale komunalne, društvene i lične uslužne aktivnosti.

Izvor: Investicije Republike Srbije, 2002-2005. RZS, Beograd, 2003-2006.

Investicije

(Ostvarene investicije u osnovna sredstva, po delatnostima)

Ostvarene investicije¹⁾ po delatnostima, u opštini Bač (u hilj. dinara)

Godine	Jedinica mere	Ukupno	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	Prerađivačka industrija	Proizvodnja i snabde-vanje električnom energijom, gasom i vodom	Građevinarstvo	Trgovinana veliko i trgo-vina na malo, opravka motornih vozila, motocikala i...	Hoteli i restorani	Saobraćaj, skladištenje i veze	Ostalo ²⁾
2006	dinar	299.821	102.107	51.963	3.325	47.310	63.941	-	-	31.175
	%	100,00	34,06	17,33	1,11	15,78	21,33	0,00	0,00	10,40
2007	dinar	616.551	136.319	185.815	8.536	108.873	1.842	-	-	175.166
	%	100,00	22,11	30,14	1,38	17,66	0,30	0,00	0,00	28,41

¹⁾ Investicije u nova osnovna sredstva (podaci se odnose na sva pravna lica, osim na ona koja su u skladu sa čl. 7. Zakona o računovodstvu i reviziji razvrstana u mala), u tekućim cenama.

²⁾ Obuhvata: finansijsko posredovanje; aktivnosti u vezi sa nekretninama, iznajmljivanjem i poslovne aktivnosti; državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje; obrazovanje; zdravstveni i socijalni rad; ostale komunalne, društvene i lične uslužne aktivnosti.

Izvor: Investicije Republike Srbije, 2006-2007., RZS, Beograd, 2007-2008.

Investicije

(Ocena ostvarenih investicija u osnovna sredstva)

Shodno odabranim pokazateljima i dobijenim odnosima investicionih ulaganja, može se zaključiti da su **najveća investiciona ulaganja po zaposlenom u opštini Bač**. Ovo samo potvrđuje činjenicu da je **učešće broja zaposlenih u ukupnom broju stanovnika najniže u opštini Bač (22,00%)**, u odnosu na ostale posmatrane teritorijalne jedinice (Južnobački okrug: 35,96%; AP Vojvodinu: 26,05% i Republiku Srbiju u celini: 26,71%). Pored toga, ovo može biti i pokazatelj da **opština Bač ima veću nezaposlenost u odnosu na ostale posmatrane teritorijalne celine**, odnosno da treba da poveća otvorenost prema domaćem i stranom kapitalu, kako bi se povećala njena perspektivnost, posebno na polju zapošljavanja (otvaranja novih radnih mesta).

ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ

ALMA MONS

Istraživanje i razvoj

- Na području opštine Bač nije evidentirana niti jedna Institucija koja se bavi naučno-istraživačkom delatnošću.
- U narednom prilogu sledi opis investicione aktivnosti određenih preduzeća, zadruga i drugih privrednih subjekata na području opštine Bač, u cilju tehničko-tehnološkog napretka i ekonomskog razvoja.

ALMA MONS

Istraživanje i razvoj

Fabrika šećera „Jugozapadna Bačka“, Bač je nakon privatizacije, koja je izvršena 2002. godine, usvojila investicioni program od 5.000.000 eura.

- ***Preduzeće metalske industrije „Arma“*** je nakon privatizacije, koja je izvršena 2003. godine, nastojalo da permanentno unapredi asortiman svojih proizvoda. Shodno tome, planiraju se novi razvojni projekti (u pitanju je investiranje u američki pogon), kao i dislociranje novih proizvodnih programa u inostranstvu.
- ***Fabrika „Zdravo ORGANIK“ D.O.O., Selenča*** (u pitanju je ćerka kompanije „Slovan progress“, d.o.o.) bavi se preradom voća i povrća. Ova fabrika je investirala više od četiri miliona evra u nabavku najmodernije tehnologije, sa posebnim ULO (ultra-low-oxygen) komorama i savremenim kompjuterskim sistemom, koji omogućavaju zadovoljenje celokupnog rashladnog lanca.

Istraživanje i razvoj

- **D.O.O „Frutta dibosco“** se bavi uvozom sertifikovanih matičnih stabala svih vrsta voća iz Italije. U toku je izgradnja pogona za preradu voća i savremene hladnjače, a u planu je podizanje zasada različitih vrsta voća (jabuke, breskve, kajsije, kruške, jagode, maline, kupine i dr.) savremenog načina gajenja sa sistemom za navodnjavanje „kap po kap“.
- **ZZ „Zadrugar“** se bavi proizvodnjom i otkupom poljoprivrednih proizvoda. U saradnji sa partnerima iz Grčke, zadrugari planiraju zasnivanje savremenog zasada jabuke.

ALMA MONS

EKONOMSKI ODNOS SA INOSTRANSTVOM

ALMA MONS

Ekonomski odnos sa inostranstvom

- Raspoloživi izvori podataka, koji se odnose na ekonomsku razmenu sa inostranstvom, ne iznose relevantne podatke o poslovnim aktivnostima na nivou jedne opštine. Drugim rečima, statistika spoljne trgovine ne obrađuje robnu razmenu opština u Republici Srbiji sa inostranstvom.
- U narednom prilogu sledi opis ekonomskog odnosa određenih preduzeća, zadruga i drugih privrednih subjekata na području opštine Bač sa inostranstvom.

ALMA MONS

Ekonomski odnos sa inostranstvom

- ***Preduzeće metalske industrije „Arma“*** svoje proizvode plasira kako na domaćem, tako i na inostranom tržištu (BiH, Mađarska, Hrvatska, i Crna Gora).
- ***Fabrika „Zdravo ORGANIK“ D.O.O., Selenča*** je svoj proizvodni program uglavnom namenio domaćem tržištu (80%), dok se ostatak (20%) najvećim delom usmerava u Makedoniju, Slovačku, Češku i Crnu Goru.
- ***Preduzeće „Biovita“ D.O.O., Vajska*** se bavi proizvodnjom stočne hrane i otkupom poljoprivrednih proizvoda. Proizvodi se plasiraju kako na domaćem (50%), tako i na inostranom tržištu (50%, i to pretežno u BiH).

Ekonomski odnos sa inostranstvom

Udruženje „Metlari“ Selenča okuplja 18 članova (iz sastava preduzetnika i privrednih društava), a bavi se proizvodnjom i izvozom sirkovih metli. Svega oko 5% proizvodnje namenjeno je domaćem tržištu, dok se sva ostala proizvodnja plasira na inostrano tržište (odnosno u Italiju).

- **Preduzeće „Ferit“ d.o.o., Bač** se uglavnom bavi proizvodnjom žičanih transportnih traka. Proizvodni program je u značajnoj meri izvozno orijentisan (posebno se izdvajaju Bugarska, Makedonija, Češka i Hrvatska).
- **Preduzeće „Elektrik“ d.o.o, Bač** (posluje u sastavu „Jugo Trage Group“, Beograd) se bavi proizvodnjom elektro uređaja. Mada je najveći deo proizvodnog programa usmeren na domaće tržište, preduzeće izvozi i nastoji da se izbori za veći deo tržišta na kome je konkurencija veoma jaka.

HVALA NA PAŽNJI !!!

**REGIONALNA AGENCIJA
ZA RAZVOJ MALIH I
SREDNJIH PREDUZEĆA
“ALMA MONS”**

Vojvodjanskih brigada 17/3

21000 Novi Sad

Tel/fax: +381 21 427 574

www.almamons.co.rs

**ИНСТИТУТ ЗА
ЕКОНОМИКУ ПОЉОПРИВРЕДЕ
БЕОГРАД**

**INSTITUTE OF
AGRICULTURAL ECONOMICS
BELGRADE**

**INSTITUT ZA EKONOMIKU
POLJOPRIVREDE**

Ulica Volgina 15

11060 Beograd

Tel/fax: +381 11 29 72 858

www.iep.bg.ac.rs